No. 2991 Zaterdag 8 Oct. 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Pausdom en gewetensvrijheid.

door

Prof. Dr. F. MUCKERMANN S.J.

[illegible] ten een hatelijke campagne tegen het Pausdom ontketent en in de dagbladpers, zowel als door middel van de z.g. muurkranten, iedere week opnieuw een boodschap aan het volk brengt, het uitgeleefde anticlericalisme van een seniel geworden vrijdenkerij met een nieuw verfje weer jeugdig tracht te maken, voltrekt zich juist in de democratische landen het tegenovergestelde proces. Daar immers spreekt men overal met de meeste eerbied en hoogachting van het Pausdom; men is de totaal verouderde opvattingen die men zich uit Encyclopaedie-wijsheid had eigen gemaakt geheel gaan herzien, en zelfs in de boulevard bladen eert men den thans regerenden Paus. Het is zelfs verbazingwekkend, hoe in tal van kringen waar men het niet verwacht zou hebben, een groot begrijpen opbloeit. Men had immers altijd gezegd dat het Pausdom uitsluitend een politieke macht vormde. En op eens, de feiten bewijzen het thans duidelijk, is men van oordeel dat juist het tegendeel het geval is, dat het Pausdom als godsdienstig zedelijke macht van een hogere orde de strijd aanbindt tegen de machtigste figuren der wereldpolitiek. Men heeft altijd beweerd, dat de Kerk zuiver materiële belangen beoogde, dat zij meer om tijdelijke goederen te winnen streed, dan om de eeuwige.

[illegible] zet het Pausdom heel [illegible] stoffelijk bestaan op het spel, zodat men openlijk de mogelijkheid in discussie brengt of Paus Pius XI vandaag of morgen niet het lot van zijn grote voorgangers zal moeten delen. Men herinnert in dit verband aan Gregorius VII, aan Pius VII, aan Pius IX en anderen. Men spreekt over Canossa maar ook over Avignon. Men heeft het Pausdom vroeger voorgesteld als de verpersoonlijking van den Groot Inquisiteur en men meende niets onbeproefd te moeten laten om de geestelijke terreur te schandvlekken die door hem zelfs op het geweten der mensen werd uitgeoefend.

En thans moet men toegeven, dat het [illegible] als pleitbezorger vo[illegible] gewetensvrijheid op de voorgrond treedt.

De Kerkelijke Index is werkelijk nog grootmoedig tegenover de lijst der verboden boeken van menige totalitaire Staat; de Kerkelijke censuur is teerhartig-week tegenover het bekrompen boekenverbod van zo menig potentaat, die aan een dergelijk verbod behoefte heeft om zijn eigen geestelijke enghartigheid te verbergen. En wat de folteringen aangaat, wanneer men de ontwikkeling der cultuur, die intussen heeft plaats gehad in aanmerking neemt, dan is datgene wat men van de „donkere" middeleeuwen zo veroordeelt tegenover de systematisch uitgevoerde pijnigingen die in onze tijd worden toegepast, nog een zeer menslievend optreden.

Het is vooral het begrip totaliteit dat tot een nieuwe waardering voor het Pausdom aanleiding is geweest. Men heeft er getuige van kunnen zijn, welke vormen het leven aanneemt, wanneer een onderdeel, zoals de Staat, het geheel wil uitmaken. Men dringt heel de mensheid in dat onderdeel samen, dat weldra als een gevangenis werkt, want de mens is meer dan een dienaar of een slaaf van de Staat.

Wanneer men echter zijn bestaan tot dit gebied beperkt, dan ondervindt men de last van deze hinderlijke beperking, en al maakt men daarbij ook zelfs de meest schetterende militaire muziek, dan kunnen de toehoorders tot het bewustzijn komen dat ze binnen een beperkte kazerne-ruimte zijn opgesloten en dat men ondanks de geweldige propaganda, toch nog het pijnlijke gemis voelt van hetgeen zich aan gene zijde van de muur bevindt, aan de andere zijde van de kooien der politieke gevangenissen, die men Staat noemt, [illegible] daarbij naar de blauwe hemel, die zich ook over hog andere dingen welft, als boven dat binnenhof van die kazerne.

Petrus heeft thans niet alleen de sleutels van het Rijk der Hemelen, hij alleen heeft ook de sleutels tot de deur, die vanuit die binnenplaats der kazerne toegang geeft tot het heelal. Men proeft het dat de ketterij aller ketterijen daarin ligt, dat men een gedeelte der schepping verklaart. Men ziet thans in dat God geen onderdeel kan zijn, dat Hij de Schepper is van het heelal. Men aarzelt zelfs niet te erkennen dat de Paus krachtens zijn geweten de verplichting moet hebben om de gehele beschaving te redden.

Christus is meer als Ceasar en wanneer Caesar Christus wil zijn, dan kan de Plaatsbekleder van Christus hier op aarde niet zwijgen.

Ook al moge men nu dan de last der Tien Geboden ondervinden, men aanvaardt toch liever een wereld waarin Tien Geboden zijn van een liefdevollen Vader, van een barmhartigen Verlosser en van een vurigen H. Geest, ja men heeft de wereld met deze Tien Geboden nog heel wat liever als de afschaffing van deze Tien Geboden met behoud van dat ene gebod, laten we maar zeggen, om b.v. Zaterdags om twee uur op het kazerne-plein [illegible] mobilisatie.

Met de Tien Geboden kan men immers nog altijd naar een vacantieoord gaan en zich daar zeer goed op zijn gemak gevoelen, maar onder de druk van het enige gebod der moderne totaliteit, wordt zelfs de zozeer verdiende vacantie problematisch. Daarmee hebben we reeds de aandacht gevestigd op de vrijheid van de mens die noodzakelijk met de hierarchie der waarden verbonden is, zoals de Paus het zegt. Tijdens de liberale periode heeft men zich zomaar gemakkelijk van de vrijheid afgemaakt. Men dacht dat men heel wat vrijer zou ademhalen, wanneer men het pantser der eeuwige banden, waarmee men omringd werd, wat losser maakte.

Men meende het genot der vrijheid te kunnen smaken zonder dat men zich voegde naar de orde, waarin zij alleen mogelijk is.

Toen destijds de Paus waarschuwde tegen het misbruik der vrijheid, zette men fier een hoge borst op om diep adem te halen, doch men vergat daarbij dat er slechts vrije lucht voorradig kan zijn in de wereld, wanneer men met eerbied de ordening in deze wereld erkent.

Destijds moest de Paus dulden dat men hem verdacht van geestelijke dwingelandij, terwijl hij met de hierarchie der waarden toch slechts de grondslagen der vrijheid verdedigde. Dat heeft men thans begrepen! Ook al moge de Kerk enige dwang uitoefenen, dat is toch altijd nog een veel dragelijker dwang als de dwingelandij van grote politieke machthebbers.

Thans bespeurt men ook een grote sympathie voor het Pausdom als de beschermer der vrijheid. Men heeft thans al zijn belangstelling geconcentreerd in deze geweldige strijd die tussen de geestelijke en wereldlijke macht uitgevochten wordt. Men begrijpt thans dat het geen zuiver Kerkelijke aangelegenheid, maar eenvoudig het belang der gehele mensheid is. Thans leert men eerst begrijpen waarom Gregorius VII in ballingschap gestorven is. Het woord van dien groten Paus op zijn sterfbed gesproken, openbaart thans weer zijn volle wereldhistorische en zijn menselijke betekenis: „Ik heb de gerechtigheid bemind en het onrecht gehaat; daarom sterf ik in ballingschap".

Dat is een geweldige ontwikkeling der dingen die ons met hoop en vertrouwen doet vervullen. Want de wereld begrijpt ook, dat de Paus in deze strijd overwinnen zal. Niet alleen vanwege de belofte die aan de Kerk gegeven is, maar ook vanwege de mensheid die met het Pausdom ten onder gaat. Toen Pius XI zei: „Wie aan den Paus raakt, zal sterven", ging er een rilling door de wereld. Heeft de dood soms reeds zijn zeis gescherpt?... Een nieuw kapittel in het boek van Lactantius over de dood der Kerkvervolgers?

Kerkvervolgers weest op Uw hoede!

Het Rapport Verwey

4.

De „rechtspositie".

Rechtspositie is een woord dat eigenlijk niets zegt. Maar de practijk heeft er min of meer van gemaakt: de arbeidsvoorwaarden, afgezien van loon en werktijd.

Verwey begint hier uiteraard met de vermelding van de zevende titel, derde boek, van het Burgerlijk Wetboek, dat een 2000 jaar oude regeling van wat we modern noemen: de arbeidsovereenkomst, bevat.

Voor zover den Heer Verwey bekend, is deze antieke wetgeving in Curaçao geen oorzaak van onrechtvaardigheid geweest. Wij vrezen, dat wij op grond van de feiten den Heer Verwey mitsdien onbekendheid met Curaçao zullen moeten verwijten. Deze antieke regeling is inderdaad de oorzaak, dat er, zowel van werkgevers- als van werknemers-zijde, geregeld onrechtvaardigheid wordt gepleegd. Niet dat zulks bewust geschiedt. Integendeel, men denkt dank zij deze antieke regeling gewoonlijk, dat er tussen werkgever en werknemer in het geheel geen rechtsbanden bestaan. Dat men vrij is om te gaan, te ontslaan etc., alsof er geen algemenere rechtsregels gelden.

Wij zijn het volkomen eens met Dr. Da Costa Gomez, die in de Staten hieromtrent heeft opgemerkt, dat z.i. een regeling van de arbeidsovereenkomst niet zoveel nieuwe verplichtingen zou scheppen, maar dat zij veeleer een oorzaak zou zijn, dat zowel werkgever als werknemer hun plichten beter gaan beseffen, nog afgezien hiervan, dat de antieke bepaling geen basis vormt om een juridische constructie op te bouwen, die ook maar bij benadering de werkelijke verhoudingen in de maatschappij volgt.

De heer Verwey meent echter dat herziening van het B.W. in de geest van de Nederlandse wet op de arbeidsovereenkomst (die, — dit naar aanleiding van 'n artikel van oud-gouverneur van Slobbe in de Nederlandse pers — niet is 'n wet op de arbeids-contracten) „een bevredigende uitwerking zal hebben op tot opstandigheid gezinden onder de arbeiders en hen, die leiders van arbeiders willen zijn." Men moet natuurlijk zeer erkentelijk zijn voor dit royale gebaar en als tegengebaar willen we hier verwijzen naar het slot van het eerste artikel; vers: „wat is de bedoeling?"

Intussen is dit de bevestiging van ons vermoeden, dat Verwey met de feitelijke toestanden terzake niet voldoende bekend is.

Op de regeling der arbeidsovereenkomst zal, indien de arbeidersbeweging zich verder gaat ontplooien, een verordening op de collectieve arbeidsovereenkomst kunnen volgen. En daarna wellicht een verordening op het verbindend verklaren van collectieve arbeidsovereenkomsten, omdat deze wetgeving in Nederland gunstig op de bedrijfsvrede heeft gewerkt.

Wij geloven dat een regeling der C.A.O. reeds nu nuttig zou zijn. Niet alleen omdat er reeds een begin van collectieve contracten bestaat, maar ook omdat dan dan voor toekomstige C.A.O. eventueel de baan geëffend is; er zijn anders heel wat juridische ezelsbruggetjes nodig om een collectieve arbeidsovereenkomst goed te laten werken.

Het instituut van arbeidsbemiddelaars acht Verwey voor Curaçao terecht niet nodig. In grote conflicen immers is de Gouverneur de aangewezen bemiddelaar. In kleinere geschillen, vooral buiten het eiland Curaçao, zal een ander de taak op zich kunnen nemen.

Verder schrijft Verwey, „Rechtvaardigheid, zorg voor vooruitgang en een sterke politiemacht zijn de noodzakelijke afweermiddelen tegen het stakingsgevaar".

Een eigenaardige combinatie, die doet denken aan de Rebelion de las masas.

Rechtvaardigheid en sociale vooruitgang zijn de aangewezen middelen om stakingen te voorkomen; een sterke politiemacht om relletjes af te weren.

Georganiseerde, dat wil zeggen: welbewuste en van boven af geleide stakingen, of uitsluitingen kent men op Curaçao tot nu toe niet. Doordat het dus steeds om wilde stakingen ging, is bovenbedoeld citaat van Verwey wel te begrijpen.

De overheid moet niet alleen wettelijke regelingen uitvaardigen, maar zelf het goede voorbeeld geven. Vandaar dat Verwey de aandacht vestigt op het ontwerp voor „een Gouvernementsambachtslieden-reglement", dat door den Directeur van Openbare Werken in Juli 1937 aan den Gouverneur is aangeboden, doch dat nog niet in werking is getreden.

Vervolgens stelt Verwey voor een gehuwden- en kindertoeslagfonds te vormen. Aan het begrip gehuwdentoeslagfonds moet men even wennen. Het is het relief van wat we gewoonlijk noemen: ongehuwdenaftrek. Een dergelijk fonds zal volgens Verwey q.a. het sociaal nuttige gevolg hebben, dat meer personen hun buitenechtelijk samenleven zullen doen wettigen. Met alle gevolgen van dien.

Een dergelijk fonds verdient inderdaad alle toejuiching, evenals een kindertoeslagfonds.

Vreemdelingenwetgeving.

Er bestaan hier een paar oude verordeningen betreffende de toelating en uitzetting van vreemdelingen en betreffende hun vestiging. In 1936 is daarbij gekomen het verbod voor vreemdelingen en vreemde ondernemingen om zonder vergunning hier een zaak te vestigen, te drijven of over te nemen. Dit betreft alleen vreemde zaken. Een verbod van vreemde arbeidskrachten (behoudens vergunning) bestaat nog niet.

Tezamen met de Procureur-Generaal heeft de Heer Verwey een nieuw ontwerp-verordening gemaakt. Wat de inhoud daarvan zal zijn, blijkt niet uit het rapport. Wel zal, blijkens het rapport de regeling dienstbaar moeten kunnen worden gemaakt om met bepaalde mogendheden wederkerige arbeidsovereenkomsten te krijgen.

In ieder geval zal de nieuwe verordening wel een verbetering betekenen van de bestaande regeling.

Sociale Verzekering.

Het volgende chapiter is de Sociale Verzekering en daarin wordt besproken de V.O.V., de ongevallen- en de ziekteverordening.

De V.O.V. — vrijwillige ouderdomsverzekering afgesloten bij de Rijksverzekeringsbank — is op Curaçao vrijwel onbekend.

Wel werken hier een paar Nederlandse levensverzekeringsmaatschappijen, maar het leeuwendeel der verzekeringen is ondergebracht bij niet-Nederlandse maatschappijen.

In Holland wordt zeer strenge controle uitgeoefend door de Verzekeringskamer. Ieder jaar moeten de maatschappijen hun gegevens inzenden. De waarschijnlijkheidsberekeningen en de beleggingspolitek is uiteraard van het grootste belang voor verzekerden.

Buitenlandse maatschappijen, die in Nederland werken, moeten zelfs zorgen voor dekking der premie reserve in waarden, die in Nederland moeten blijven.

Hier is niets van dat alles. De Nederlandse Maatschappijen staan onder controle van de Verzekeringskamer. De buitenlandse niet. Wie garandeert dat een buitenlandse maatschappij over twintig jaar nóg solide is? Het is dus allezins wenselijk aan de controle op de buitenlandse verzekeringsmaatschappijen aandacht te schenken.

De ongevallenverordening werd eind Juni in de Amigoe besproken. Daarbij bleek, dat de invoering ten zeerste werd toegejuicht, doch dat aan de verordening zelf de volgende bezwaren kleven:

(Vervolg op pag. 2).

1. de verordening is te beperkt (alleen bijzondere risico's, lage uitkerings-percentages, vaste maatstaven voor invaliditeit, verband tussen het ongeval met het werk; niet rekenen van premiegelden);
2. onzekerheid ten aanzien van het opheffen van eigen risico dragende bedrijven; onzekerheid ten aanzien van de omzetting van permanente uitkeringen in een uitkering ineens;
3. beginsel van vrije artsenkeuze onzeker; vaststelling van het invaliditeits-percentage onzeker;
4. vaststelling der uitkering geschiedt eenzijdig door den werkgever;
5. er bestaat tegen deze eenzijdige beslissing practisch geen beroep;
6. de overheid noch de verzekeraar heeft dwingende macht terzake de vaststelling der uitkering.

Dit zijn zo de voornaamste bezwaren tegen de ongevallenverordening. Het bezwaar, dat de (bij het Gouvernement verzekerde) werkgever de uitkering moet vaststellen, ofschoon hij daarvoor noch de wetskennis, noch de interesse heeft, schijnt reeds weggenomen te zijn door art. 10 van het Besluit van 15 Juni 1938 (P.B. 52).

Daarin komt n.l. voor de zeer nuttige regeling, dat de werkgever het Gouvernement voor de uitkeringen kan laten zorgen. „In dat geval komt de uitkeringsplicht van het Gouvernement jegens den werkgever en van dezen jegens den werknemer, te vervallen."

Zolang alles goed gaat, is deze regeling ook goed. Doch zodra de arbeider het met de uitkering niet eens is, zal hij de werkgever, en niet het Gouvernement moeten aanspreken. Want volgens de Verordening is alleen de werkgever aansprakelijk en de verordening wordt niet door een Besluit opzij gezet.

Overigens is de verordening te kort van kracht om over de practijk ervan te kunnen spreken. De te verwachte moeilijkheden op grond van de beperking tot meer dan normaal risico (waar is de grens?) zijn er uiteraard. En dergelijke twijfelgevallen zullen — tenzij men het zekere voor het onzekere neemt en de grens zo ruim mogelijk stelt — eerst betekenis hebben, als er in die categorie een ongeval plaats vindt en als de arbeider dan zo nodig een vordering instelt.

Dan zal de kantonrechter moeten uitmaken of zo iemand recht heeft op uitkering; of dus die soort arbeid onder de verordening valt.

De onzekerheid wordt nog vergroot doordat in het classificatiebesluit, waarbij de verzekeringsplichtige bedrijven worden ingedeeld in 93 klassen, evenveel als in Nederland, talrijke omschrijvingen van bedrijven voorkomen, die volgens de Ongevallenverordening niet uitkeringsplichtig zijn.

Maar om geen slapende honden wakker te maken, worden die hier niet met name genoemd. Hoe ruimer de ongevallenverordening werkt, des te beter.

Mr. S. W. v.d. Meer.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Na de spanning welke de conferentie te München gegeven heeft, kunnen de Mogendheden thans weer eens hun aandacht vestigen op problemen, die in het laatste jaar zo wat permanent aan de orde waren.

Eerst het Palestinavraagstuk. Daarin schijnen momenteel grote veranderingen op til, waardoor het bestuursapparaat er een zou worden in de geest van de Engelse Dominions.

Verder het vrijwilligersvraagstuk in Spanje. Volgens berichten zou Italië al bezig zijn met de terugtrekking en heeft zelfs algehele terugtrekking beloofd, mits Frankrijk maar zijn havens en Pyreneën zou sluiten voor wapenleveranties.

Het lijkt nu wel, dat dank zij München er een regeling in deze komen zal. Want door het zenden van een ambassadeur heeft Frankrijk thans ook het Abbessijnse imperium erkend. Deze week werd ook verwacht de ondertekening van een contract tussen Engeland en Italië met de volgende punten: terugtrekking der vrijwilligers uit Spanje; in werking stellen van het pact van April l.l. en erkenning van het Italiaanse Imperium.

Dit alles dank, de conferentie in München. Tegen het toegeven aan Duitsland blijft in Engeland een oppositie bestaan. Met Eden en Duff Cooper is nu ook Churchill in de oppositie getreden, welke meent dat het democratische Engeland nooit vrede hebben kan met een Nazi Duitsland. Of deze oppositie nog eens gelijk zal krijgen?

Men moet maar eens weer de laatste rede lezen van Hitler, Woensdag l.l. over de conferentie van München; welke wel diametraal staat tegenover de verklaringen van Chamberlain over hetzelfde onderwerp, en waar Hitler verklaarde, dat de successen aldaar alleen aan het Duitse volk te danken zijn. Gelukkig kregen Mussolini en de Engelse en Franse ministers nog wel een bedankje.

In Tsjecho Slowakije zet zich de verdere bezetting der Sudeten Duitse gebieden voort. De geruchten die de laatste dagen gingen over een aftreden van Benesj als president, zijn thans bewaarheid en misschien zullen sommigen het niet mooi vinden, dat deze man thans het schip verlaat; zeker is ook dat dit vertrek een streep haalt door het verleden en daarmee de in Duitsland gehate man heengaat, waardoor het mogelijk zijn zal voor de nieuwe regering met deze bovenbuur een betere verhouding te scheppen.

Volgende keer zullen we nadere bijzonderheden geven over de vertrokken president. Voor vandaag willen we de aan dit overzicht inruimen voor den nieuwen Commissaris in het Sudeten Duitse gebied.

Wie is die Konrad Henlein, de leider der Sudeten-Duitsers? zal menigeen zich gedurende de laatste weken hebben afgevraagd. Hij is opeens ten tonele verschenen, zonder dat men vroeger ooit van hem gehoord had.

Deze merkwaardige „Führer" heeft niets weg van het type van een Mussolini of een Hitler. Hij is niet eerzuchtig en dominerend, zoals de Duce en evenmin dromerig, fantastisch en fanatiek, als Hitler. Alle sprekende eigenaardigheden, waardoor deze dictators en het type dictator zich in het algemeen van hun medemensen onderscheiden, ze zijn Konrad Henlein volkomen vreemd.

Hij heeft ook niet zulk een veelbewogen levensloop achter zich. Mussolini was een balling, die in Zwitserland een landloper onder bruggen sliep. Hitler was een Oostenrijker, voor wien het Duitse burgerschap veel begerenswaardiger was dan zijn eigen nationaliteit. Hij vocht voor Duitsland, ofschoon hij een eigen vaderland hem even goed had kunnen gebruiken. De Italiaan zowel als de Oostenrijker zwaaiden in hun overtuigingen totaal om, Mussolini de ex-socialist, het meer dan Hitler natuurlijk.

Konrad Henlein diende tijdens de wereldoorlog in het Oostenrijks-Hongaarse leger. En hij keerde gewond terug. Als ondergewonde had hij de voorkeur ook omdat hij vrijwilliger was geweest — hij meldde zich aan, toen hij pas zestien was — koos men hem uit een aantal candidaten, die solliciteerden naar een betrekking van bankbediende.

Dit gebeurde in het stadje Asch, waar Konrad Henlein een groot deel van zijn leven doorbracht. Hij toonde zich een ernstig en nauwgezet werker, interesseerde zich buiten de kantooruren voor athletiek en turnen.

Het turnen is in Tsjecho-Slowakije een veelgeliefde sport. En Konrad Henlein was er een kei in, zozeer zelfs, dat hij de jonge leden van zijn club trainde. Langzamerhand vroeg men zijn diensten ook elders, hij gaf zijn betrekking op en werd turn-onderwijzer. Als zodanig trad hij in de turnverenigingen der Sudeten-Duitsers steeds meer op de voorgrond, vooral toen men hem ook de administratie toevertrouwde. En in deze turnverenigingen ontstond de beweging, waaruit in 1933 de politieke partij der Sudeten-Duitsers geboren werd.

Konrad Henlein kreeg direct een belangrijke functie. Hij verdiepte zich in Hitler's "Mein Kampf" en in diens redevoeringen, volgde ook Mussolini op de voet. En ofschoon zijn moeder van Tsjechische geboorte is, voelde hij zich vol...

Het is thans aan weinig twijfel onderhevig, dat Konrad Henlein reeds vroeg betrekkingen met Hitler aanknoopte en zich feitelijk aan hem overleverde.

Deze bebrilde, degelijke en zo op het oog heel redelijke man, ging eigenlijk zo'n beetje voor onschadelijk door. Het is wel zo goed als zeker, dat men hem te Praag een beetje onderschat heeft. En in ieder geval de mogelijkheid te licht telde, dat Hitler hem eens openlijk zou steunen en hem zelfs naar Berchtesgaden zou roepen, om hem daar zijn bevelen mede te delen.

Op de dag, dat Hitler in het Brauhaus te München over de nieuwe Duitse cultuur sprak, hield Konrad Henlein een rede, waarin hij de verovering van het door de Tsjechen beheerste Praag door deze Duitse cultuur in het vooruitzicht stelde.

Toen het accoord van 11 Juli 1936 tussen Duitsland en Oostenrijk tot stand kwam, hield Henlein te Eger een rede. „We willen liever", aldus verklaarde hij, „samen met Duitsland worden gehaat, dan voordelen van Duitsland's vijanden te ontvangen".

Zijn partij welker aanvankelijk streven het was alle Sudeten-Duitsers in één verband te verenigen, werd allengs meer door de groot-Duitse gedachte beheerst. In 1937, dus het vorig jaar ontketende Henlein, na de opening te München van de tentoonstelling van ontaarde kunst, een actie van gelijke aard. Hij liet te Karlsbad een tentoonstelling organiseren van zuivere raskunst, zoals hij het noemde. En een troep Sudeten-Duitsers vernielde te Aussig de inventaris van een tentoonstelling van moderne kunst, die door hen als ontaard werd beschouwd.

Konrad Henlein is in zijn uiterlijk en optreden het tegendeel van een „Führer", ofschoon hij in de laatste jaren in hoge laarzen rondloopt. Zijn vroeger slanke figuur begint nu iets Goering-achtigs te krijgen. Hij is veertig en tamelijk gezet, wat hem meer dan ooit tot een bedaagde verschijning maakt met het uiterlijk van een tevreden rentenier.

Het kan niet ontkend worden, dat Konrad Henlein bij de uitbouw van zijn partij grote tact en veel doorzicht tentoon heeft gespreid. Hij staat bekend als een rustig en overtuigend onderhandelaar, die handig menige aarzeling bij zijn tegenstander weet te overwinnen. En vooraleer hij zijn partij tot haar huidige sterkte bracht, heeft hij heel wat moeten praten en betogen. Juist zijn coquetteren met het nationaal-socialisme, waaraan hij zich later volkomen overgaf, was zelfs voor menig Sudeten-Duitser een probleem. Want, nazidom in Bohemen, zal ook daar strijd tegen de Kerk betekenen, naar Oostenrijk nu wel afdoende bewezen heeft. Maar Henlein zelf is reeds van het Katholicisme afgevallen en openlijk tot het protestantisme overgegaan.

Om één leugen vol te houden, moet men er dikwijls een hele reeks verzinnen.

NEDERLAND.

NIEUWE VOORZITTER VAN DE K.R.O.

Pater J. Dito O.P.

In de vergadering van het hoofdbestuur van de K.R.O., te Hilversum gehouden, is met algemene stemmen tot voorzitter gekozen, zulks ter voorziening in de vacature, ontstaan door het overlijden van pastoor L. H. Perquin O.P. z.g., pater lector J. Dito O.P.

De nieuwe voorzitter werd 9 October 1904 te Santpoort geboren, studeerde 1916 tot 1922 aan het Sint Dominicus college te Nijmegen, deed daarop zijn intrede in de Dominicaner-orde, werd geprofest in 1923 en ontving in 1929 uit de handen van wijlen Mgr. H. van de Wetering de wijding tot het H. Priesterschap. ... (doctoraat) in de theologie, op stellingen en proefschrift, het laatste handelende over Maria Middelares („de mediatione beatae Maria Virginis").

Reeds als student ging zijn belangstelling uit naar de radio, als het grote middel om de katholieke gedachte te verspreiden en bijzonder trok de radio hem als een modern apostolaat en bevorderaar van de vrede tussen de volkeren. Zo kwam het dan ook niet onverwacht, dat in 1930 pastoor Perquin hem uitnodigde zijn assistent te worden bij de K.R.O. In die kwaliteit was hij practisch werkzaam aan de afdeling programma en propaganda, in de leiding waarvan hij al spoedig een voornaam en werkzaam aandeel had.

Hij was het, die de laatste jaren het contact onderhield — als lid van de dagelijkse leiding van de K.R.O. — met de onderscheiden culturele, godsdienstige en sociale organisaties, als: de St. Gregoriusvereniging, de Liturgische vereniging, de jeugdorganisaties, enz. wier rubrieken in het programma onder zijn leiding stonden. Hij werd ook de secretaris van de katholieke radio volksuniversiteit, nam voor de K.R.O. deel aan de besprekingen met de officiele radioinstanties (radio-raad, radio-contactcommissie, Indië-programma-commissie) en het centraal bureau voor de omroep in Nederland.

Bijzonder ijverde hij voor de radio in dienst van de missie. Dat bracht hem er ook toe de K.R.O.-werelduitzendingen te beginnen in 1933, die sedert dien onder zijn leiding stonden. Niet alleen leverde hij zijn deel in grote propaganda-acties, maar voerde ook in tal van plaatsen het propagandistisch woord. De organisatie in den lande reorganiseerde hij o.a. door omzetting van de diocesane radiobonden in z.g. diocesane contactcommissies. Zijn werkzaamheden voor de internationale katholieke radiobeweging leidden er toe, dat hij directeur werd van het I.K.R. (de Internationale Katholieke Radio-Unie), in welke kwaliteit hij deel had aan de jaarvergaderingen en congressen, gehouden te Praag, Rome en Poznan.

Sedert enkele jaren onderhoudt hij voor de K.R.O. en het I.K.R. het contact met pater Soccorsi S.J., directeur van de Vaticaanse zender, Kardinaal Fumasoni Biondi, prefect van de Propaganda Fide, en kardinaal Pizzardo, prefect van de Katholieke Actie. Zijn bemoeiingen op intern. radiogebied vonden erkenning in de hem verleende onderscheidingen, ridder in de orde van de Witte Leeuw van Tsjecho Slowakije en in de Hongaarse onderscheiding „Pro Deo et Patria".

HET CONTINENTALE ELFTAL.

De datum van de fameuze wedstrijd Engeland — Continent, 26 October, nadert met rasse schreden. Nu bestaat de mogelijkheid, dat op 23 October te Bologne de wedstrijd Italië — Zwitserland zal worden gespeeld, doch o.i. zou dat de Londense wedstrijd zeer schadelijk beinvloeden. Dat er enige Italiaanse spelers gekozen zullen worden — afgezien van kansen van de Zwitsers Minelli en Bickel —, staat wel vast en dat zou stellig niet mogelijk zijn als deze twee wedstrijden, zo dicht opeen zouden vallen. Trouwens, óók Denemarken — Nederland wordt op 23 October gespeeld en dat is weliswaar voor de samenstelling van het Continentale elftal niet van overwegende betekenis, doch het is wel enigszins jammer, dat de Nederlandse candidaten Caldenhoven en Paauwe — en wij mogen daar gerust Weber wel bijnoemen — nu bezwaarlijk in aanmerking kunnen komen.

Intussen gaat de buitenlandse pers zich weer met het vraagstuk van de samenstelling dezer ploeg bezig houden. Het Duitse Reichssportblatt geeft een uitvoerige beschouwing, waarin het zelfs tot twee elftallen komt. Stelt men zich op het standpunt, dat er een ploeg moet komen, die de grootst mogelijke kans op succes heeft, dan zou men zo goed als het Italiaanse elftal moeten nemen met slechts een paar andere spelers op de plaatsen, die minder sterk bezet zijn. Zo komt onze Duitse confrater tot een ploeg met acht Italianen, w.o. de gehele voorhoede, en verder Minelli naast Rava, Paauwe of Vernati rechtshalf en Lazar linkshalf, waarbij er dus ook rekening mee gehouden is, dat de spelers in het Italiaanse raam passen. Het aardige is wel, dat deze ploeg op niet minder dan acht plaatsen (wij hadden ons alleen de voorhoede wat meer internationaal gedacht) overeenkomt met die welke wij indertijd voorstelden. Wil men echter op elke plaats zoveel mogelijk den besten speler kiezen, dan zou dat volgens het Duitse blad tot de volgende samenstelling leiden:

Olivier (Italië); Janes (Duitsland), Minelli (Zwitserland); Kuyper (Duitsland), Andreolo (Italië), Kvammen (Noorwegen), Brustad (Noorwegen)).

Merwaardig genoeg komt dit ook elftal op acht plaatsen met het onze overeen!

Voor elke plaats heeft het Reichssportblatt een reserve-speler en wel de volgende:

Platzer (Duitsland); Minelli (Zwitserland), Caldenhoven (Nederland); Paauwe (Nederland), Sarosi (Hongarije), Vernati (Zwitserland); Aston (Frankrijk), Braine (België), Sarosi Hongarije), Ferrari (Italië), Colaussi (Italië). Dr. Sarosi komt dus op twee plaatsen als reserve voor.

Ook officieel gaat de zaak aan het rollen. Het F.I.F.A.-commissie heeft een organisatiecommissie vastgesteld, bestaande uit dhrn. Mauro (Italië), Pelican (Tsjecho-Slowakije) en Lotsy (Nederland). En reeds is besloten, dat het Continentale elftal zal spelen in hemelsblauw shirt, witte broek en donkerblauwe ...

CURACAO.

KATHOLIEK LEVEN.

Het overzicht, dat wij over het Katholiek verenigingsleven gaven, in de Amigoe van 28 Sept. j.l. is bij nader inzien ook al niet volledig gebleken. Enige aanvullingen zijn noodzakelijk.

Wat b.v. de R.K. Partij betreft, ze oefent haar werkzaamheid uit door twee kiesverenigingen op Pietermaai en Otrabanda.

Ook bestaan er meer Katholieke voetbalclubs, zoals b.v. Jong Holland en Stormvogels. Verder vergaten we de vereniging „Het Apostolaat ter Zee", welke vereniging met haar instelling het zeemanshuis ook te rangschikken valt onder de Katholieke instellingen.

Verder zijn er nog een twee of drie katholieke fanfares.

Wat nu de Katholieke instellingen aangaat, ze komen daarin overeen met de verenigingen, dat ze aan velen, ook aan katholieken van Curaçao bekend zijn. Dit vindt natuurlijk ook hierin zijn verklaring, dat de vele liefdewerken, die verricht worden door die instellingen, veelal in stilte geschieden, daar zoals het Evangelie zegt, onze linkerhand niet behoort te weten, wat de rechter doet.

Die al te grote onbekendheid lijkt toch niet goed, daar het aanleiding geven kan tot misverstand en critiek misschien, die bij kennis van zaken geen zin zou blijken te hebben.

Wat vooreerst het onderwijs betreft, op onze eilanden zijn de Fraters van Tilburg, de Frères van S. Jean de la Salle, de Zusters van Roosendaal en van Schijndel, benevens de Dominicanessen, werkzaam.

Zij worden in hun werk bijgestaan door een groot aantal leken (op Curaçao reeds meer dan 80).

De ambachtschool noemden we reeds als een stichting van de Volksbond.

Men kent het internaat Welgelegen, waar heel veel meisjes uit de naburige republieken haar opvoeding genieten.

Voor de Venezolaanse volkskinderen bestaat de school „Escuela la Milagrosa", een lager onderwijs-inrichting.

Hier in dit verband kan men ook weer noemen de naaischolen van Barber en San Willibrordo.

In het jaar 1919 werd de St. Vincentius Stichting opgericht, met het doel, zorg te dragen voor de voogdij kinderen, deze jongens leren nu een vak op Scherpenheuvel.

De meisjes hebben een tehuis gevonden op Sta Rosa bij de Zusters van Schijndel. Dit werk voor de wezen werd eerst behartigd door de Zusters van Roosendaal, de Dominicanessen en de Paters Salesianen.

Op huize „Don Bosco", bij de kruisvaarders van St. Jan, vinden nu die jongens een onderdak, die misschien aan de gevolgen van een vrijwel werkeloos leventje zouden te gronde gaan.

Wat de armenzorg betreft, bestaat er een stichting St. Dominicus Liefdewerk. Voor ondersteuning van stille armen en grote gezinnen een „Liga de Socorro", (vereniging tot onderstand).

Men kent ook nog een Mgr. Niewindt-stichting, welke ten doel heeft het Apostolisch Vicariaat te helpen in het bouwen van kerken. Een Mgr. Vuylsteke-stichting voor de opleiding van inlandse geestelijkheid. Een stichting „Katholiek Toneel", ter exploitatie van het Brion Theater etc.

Verschillende parochies kennen Liga's ter versiering der kerken, zoals b.v. de Liga San Antonio op Santa Maria of de Liga San Michael op Groot Kwartier.

Onnoemelijk is het aantal begrafenisgenootschappen, (hoe komt het toch dat de dood een belangrijke plaats inneemt in de Curaçaose samenleving?). Er is nog de stichting van Pater v.d. Pavert, de „Cöoperatieve Vereniging en Nijverheid."

Ook bestaan er plannen voor een algemene Katholieke Bibliotheek.

Iedere tijd zal wel weer nieuwe initiatieven geven, want waar katholiek leven is, daar moet zich dat ook uiten en niet het minst manifesteert het zich in Katholiek verenigingsleven.

Br.

EEN NUTTIG BOEKJE OVER DE BOVENWINDEN.

We ontvingen dezer dagen van den St. Maartense onderwijzer de Hr. S. J. Kruythoff een zeer interessant werkje getiteld:

The Netherlands Windward Islands.

Een zeer verdienstelijk mooi boekje van 139 bladzijden in fraaie stijl geschreven en goed Engels.

Een werkje wat zeer veel kan medewerken tot kennis van onze Bovenwinde eilanden: bovendien is het geïllustreerd.

Het begint met een algemene beschrijving van de drie eilanden en vervolgens de korte historie met de van de godsdienstige ontwikkeling.

Wetgeving, onderwijs, landbouw, flora, fauna en visvangst kregen verder hun plaats.

Vervolgens worden de drie eilanden ieder afzonderlijk behandeld, hun geologische gesteldheid, klimaat, industrie enz., alles wat de belangstellende lezer maar weten wil en zelfs ook de tourist.

We kunnen niet anders doen, als het boekje van harte aanbevelen.

De prijs is ons niet bekend: maar zal niet licht te hoog zijn.

Het werkje is goed gedrukt bij de „The excelsior Printery" op Antigua, zelf de uitgever is; bij wien in alle geval zeker het werkje te verkrijgen zal zijn.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Aan de tijdl. vlechtonderwijzeres aan de R.K. Bijzondere school te Westpunt, Mej. B. Rojer is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Tot plaatsvervangende leden van de Bioscoopcommissie op Aruba ingevolge de „Bioscoopkeur 1937" zoals gewijzigd zijn benoemd.

Mevr. M. A. de Brauw, Mevr. S. C. Croes, Mevr. M. A. J. H. Eman, Mej. J. M. de van Weerelt, Mej. H. A. ... en Mej. L. M. F. Croes.

Aan den ... alhier J. Z. Hermans ... veertien dagen en ... ziekte, nog veertien dagen vrijstelling van dienst verleend.

Aan den komies der belastingen 1e klasse alhier P. A. de Windt, is wegens langdurige ongesteldheid, een ... maand buitenlands verlof verleend.

Aan den hoofdkommies der belastingen alhier J. A. Wagner is om andere redenen dan ziekte vier weken vrijstelling van dienst verleend.

Aan den kommies der belastingen 2de kl., tevens havenbeambte te Kralendijk en op de Lage Westkust op Bonaire, C. N. de Jongh, is, om andere redenen dan ziekte, vier weken vrijstelling van dienst verleend.

Aan den schrijver ter Inspectie der belastingen, Herbert Salas, is op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De klerk J. B. van Geffen, werkzaam ten kantore van den Koloniaal Ontvanger is overgeplaatst naar het Postkantoor alhier.

De klerk E. Salas, werkzaam op het Postkantoor alhier, is overgeplaatst naar het kantoor van den Koloniaal Ontvanger.

Aan de telefoniste bij de Lans Telefoondienst alhier Mej. S. Obergh, is o mandere redenen dan ziekte, twee weken vrijstelling van dienst verleend.

Gedurende de vrijstelling van dienst van Mej. Obergh voornoemd is Mej. Maud Fardon benoemd tot tijdl. telefo- [illegible]

Aan den klerk ten postkantore alhier, J. B. van der Linde Schotborgh, is wegens andere redenen dan ziekte, vier weken vrijstelling van dienst verleend.

De heer P. A. Wilsoe is benoemd tot tijdl. schrijver en werkzaam gesteld op het bureau van het bevolkingsregister alhier.

Met ingang van de 3de November 1938 is aan den kommies-entreposeur der belastingen alhier J. St. J. Ossenkop, wegens andere redenen dan ziekte, vier weken vrijstelling van dienst, en in aansluiting daaraan, wegens langdurige onafgebroken dienst, twee maanden binnenlands verlof verleend.

De heer Mr. Henricus Ignatius Franke, Oostindisch ambtenaar met verlof, is belast met de waarneming van de betrekking van Administrateur van financiën in Curaçao

De hoofdcommies ter Administratie van financiën, J. H. G. Mulders, is eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van Administratie van financiën.

De commies ter Administratie van financiën Mej. C. E. van der Biest Thielen, is eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van Hoofdcommies te dier Administratie.

De Gouvernements-Secretaris,
Gronemeyer.

VERSLAG HOLLANDSE BANK-UNIE N.V.

De bank geeft in haar verslag de volgende inleiding:

De algemene opleving van zaken, waarvan sprake was in ons vorig jaarverslag, kwam reeds in de laatste maanden van het boekjaar 1936—1937 tot staan en maakte in het boekjaar, waarop dit verslag betrekking heeft, plaats voor een allengs toenemende inzinking.

Zowel op economisch als ook op politiek gebied heerst alom onzekerheid, waardoor de ondernemingslust aan banden wordt gelegd.

Daarnaast bleven de internationale belemmeringen in het handels- en betalingsverkeer niet alleen in volle omvang bestaan, maar er trad in sommige gevallen, b.v. in Brazilië, nog een verscherping in.

De steeds lager wordende rentestandaard in sommige landen, waar onze Kantoren werken — in de eerste plaats in Nederland en Nederlands West-Indië, maar ook, zij het in mindere mate, in Argentinië en Venezuela —, had een merkbaar nadelige invloed op de resultaten van ons bedrijf. Deze invloed kon niet ten volle worden gecompenseerd door de betere resultaten van die Kantoren, waar nog van een behoorlijke rente-marge gesproken kon worden.

De valuta-arbitrage-winstbron vloeide steeds minder sterk, enerzijds tengevolge van de beperkende bepalingen, welke in verschillende landen, waar onze Kantoren gevestigd zijn golden, anderzijds door het voortdurend ingrijpen door die instanties, welke in het leven geroepen zijn, om de schommelingen in de valutakoersen, ter handhaving van verschillende wisselpariteiten, tot een minumum te beperken.

Ook de omzet in effecten liet een dalende lijn zien, hetgeen verklaarbaar is door het, voornamelijk uit de politieke onzekerheid voortspruitende, algemeen bestaande gebrek aan vertrouwen.

Dat, ondanks dit alles, onze Instelling met een behoorlijk resultaat voor de dag kan komen — gelijk uit de opgenomen winst- en verliesrekening blijkt, waarvan de cijfers slechts zeer weinig verschillen van die, welke ten vorigen jare aan aandeelhouders konden worden voorgelegd —, stemt tot grote tevredenheid en mag als een bewijs worden aangemerkt van een verheugende stabiliteit van ans bedrijf, hetgeen, vooral met het oog op toekomstige jaren, van niet te onderschatten belang mag worden geacht.

De grote, steeds voortgaande, uitbreiding onzer relaties droeg in belangrijke mate bij tot dit bevredigende rsultaat.

Deze uitbreiding van zaken wordt weerspiegeld door een voortgezette toename onzer balanscijfers, waarvan het totaal ditmaal ruim f 5.000.000.— boven het balanstotaal per 30 Juni 1937 ligt. Wij vestigen hierbij de aandacht op de lagere omrekeningskoers van de Argentijnse Peso — thans 47 ct. per Peso tegen 55 ct. ten vorigen jare, derhalve een daling van ca. 14.5% — en van de Braziliaanse Milreis — thans 10¼ ct. per Milreis tegen 12 ct. ten vorigen jare, derhalve eveneens een daling van ca. 14.5% —, welke koersteruggang, bij gelijkblijvende cijfers in valuta-eenheden, automatisch tot een vrij belangrijke daling van het balanstotaal in Guldens zou hebben moeten leiden, zodat de stijging van dit cijfer slechts ten dele de werkelijke vooruitgang demonstreert.

Als steeds in de laatste jaarverslagen, geven wij U hieronder een vergelijkend overzicht van het aantal bij onze Kantoren werkzame arbeidskrachten. Dit overzicht is naar onze mening de beste barometer van de toename van de werkzaamheden bij onze Kantoren, daar er nauwlettend acht op wordt gegeven, dat ook in dit opzicht elke overdaad wordt vermeden. Wel moge echter in dit verband worden opgemerkt, dat ook wijzigingen van de arbeidswetten in verschillende landen, waar onze Kantoren gevestigd zijn, enige — ten aanzien van de resultaten improductieve — vermeerdering van werkkrachten ten gevolge had.

Aantal Personen:

	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Amsterdam	71	114	144	169	195	220
Buenos Aires	103	112	126	151	170	189
Caracas	—	—	31	38	47	58
Haifa	—	—	24	39	47	48
Istanbul	—	75	72	77	87	97
Aruba	—	—	—	—	8	10
Rio de Janeiro	64	75	92	119	148	153
Santos	14	16	28	37	38	39
Sâo Paulo	32	57	72	91	104	192
Curaçao	—	—	18	24	25	27
Totaal	284	449	607	745	869	970

Dit verslag spreekt duidelijk genoeg voor de soliditeit dezer bankinstelling. In ons blad van Woensdag a.s. zullen we nog geven de balans en de Winst- en Verliesrekening.

In het verslag bespreekt de Bank de economische toestand in de verschillende landen, waar hare kantoren gevestigd zijn. Ook Ned. West-Indië en Venezuela worden daarbij uitvoerig besproken.

De Bank vervolgt in haar verslag:

Thans de resultaten van het afgelopen boekjaar nader beschouwend, constateren wij, dat het batig saldo der winst- en verliesrekening, inclusief het saldo A°P° ad f 24.637.11, bedraagt : C 749.749.98 tegenover f 758.903.38 ten vorigen jare.

Wij stellen U voor, het dividend van de Hollandse Bank-Unie N.V. over het boekjaar 1 Juli 1937—30 Juni 1938 te bepalen op 6%, waardoor de uitkering aan houders van oprichtersbewijzen f 1.66 per stuk zal bedragen.

Evenals wij zulks in vorige jaren deden, zouden wij ook thans weder — nadat steeds, de bij de Kantoren wenselijk geachte voorzieningen intern werden getroffen — ter verdere versterking van de positie onzer Bank, van de winst een bepaald bedrag willen bestemmen voor toevoeging aan de niet afzonderlijk opgevoerde reserve tegen eventuele risico's. Dit bedrag stellen wij U voor wederom te bepalen op f 200.000.—, waarnaast wij op Gebouwen ca. f 123.000.— zouden wensen af te schrijven,

In verband hiermede stellen wij U de volgende winstverdeling voor:

Toevoeging aan reserve tegen eventuele risico's	f	200.000.—
Afschrijving op Gebouwen	„	123.449.45
Dividenduitkering aan aandeelhouders	„	360.000.—
Uitkering aan houders van oprichtersbewijzen	„	6.640.—
Dividendbelasting	„	44.180.12
Saldo op nieuwe rekening	„	15.480.41
	f	749.794.98

K.L.M. PASSAGIERS.

Op 5 October vlogen

Van Curaçao naar Aruba:

Mr. H. J. Nederhorst, Mr. H. K. Ralling, Mr James Thompson, Mr. A. L. Moreau, Mr. W. M. Dessler, Mr. Charles Jeffery, Mrs. Irma Jeffery, Baby C. Jeffery, Mrs. Janna Teekens, Mr. G. W. Denekouwer, Mr. H. Wells, Mr. William Stewart, Mrs. W. G. Stewart, Boy W. Stewart, Baby D. Stewart.

Van Curaçao naar La Guaira:

Ana O. de Mendoza Racelo, Trauselina Moros, Martin Hans Paus Ulner.

Van Curaçao naar Maracaibo:

Arius van Tienhoven, Thomas P. Consortio, Luis Maria Salas, Eduard A. Stockmann, Jan de Hartog, Angel Francisco Brice.

Van Aruba naar Curaçao:

Mrs. W. G. Stewart, W. Stewart, Baby D. Stewart, Mr. E. J. Muzo, Mr. O. Lovell, Mrs. O. M. Pinedo, Mr. H. J. Nederhorst, Mr. H. K. Halling, Mr. Dania, Mr. O. B. Haverkamp, Mr. M. Slognier, Mr. A. Agustine.

Van La Guaira naar Curaçao:

Leonida de Esparza, Dr. Amilcar Plaza Delgado, Carlos J. Aza.

Van Maracaibo naar Curaçao:

Maria Louisa Gonzales, Jacobus de Groot, Jacobus Verhoog, Johannes Garschagen, Mabel Tepe, Mary Tepe, Willem van Wordragen, Johanna van Wordragen, Marianna van Wordragen, Annie van Wordragen, José Manuel Sarmiento, Mercedes de Sarmiento, Roberto Criollo.

SURINAAMSE KATHOLIEKE KRING „ST. ALOYSIUS".

Donderdagavond j.l. trad de Surinaamse Katholieke Kring „St. Aloysius" — enige maanden geleden alhier opgericht — voor het eerst naar buiten op.

Voor een goed gevulde zaal speelden zij, in de club San Matteo, het drie-bedrijvige toneelstuk „Salve Mater". Zelden waren er zoveel Surinamers bijeen. Met veel ijver gaven de spelers zich voor het spel.

Mgr. P. I. Verriet kwam deze eerste bijeenkomst met zijn tegenwoordigheid opluisteren, wat zeer op prijs gesteld werd. In een woord tot de Surinamers herinnerde Mgr. aan zijn werken, reeds jaren geleden voor de Surinamers en spoorden hen aan dit mooi begonnen streven der nieuwe vereniging te steunen. „Zorg er voor dat Uw moeder in Suriname u even braaf, zuiver en flink ziet terugkomen, als ze u heeft laten gaan".

Het eerste optreden van deze vereniging mag een succes genoemd worden.

Een Curaçaose minderhedenkwestie.

Er is deining in de Curaçaose politiek. En wel om het nieuwe kiesreglement, wat door Z. Exc. den Gouverneur is ingediend en thans in behandeling is bij de Staten.

Nog is het Voorlopig Verslag er over niet verschenen; maar het zal wel interessant zijn.

Doch binnen de Staten schijnt de strijd niet uitgestreden te kunnen worden en daarom hebben de volgende Heren: C. N. Winkel, Jossy Cohen Henriquez, J. G. Statius Muller, J. Rustige en Mr. L. C. Kwartsz een circulaire geschreven met een oproep ter medewerking om het nieuwe kiesreglement ongedaan te maken.

De reden is, dat volgens deze Heren, de vertegenwoordiging van de Curaçaose belangen in het algemeen en van de Protestantse en Joodse bevolking in het bijzonder, daarbij komen zou in handen van een bepaalde groep, — en hier bedoelden ze onze katholieke groep, — wiens opvattingen ze niet kunnen delen.

Toch zal niemand kunnen beweren, dat het nieuwe ontwerp-kiesreglement niet rechtvaardig is; heel wat rechtvaardiger als het thans bestaande, om van de vroegere regeling 15% Kath. Raadsleden op 80% katholieken, maar niet te spreken.

Dat genoemde Heren — hoewel we dit publieke optreden van een lid van de Raad van Bestuur wel wat vreemd vinden — en andere Joden en Protestanten er tegen op komen, kunnen we begrijpen, daar door het nieuwe reglement de bakens worden verzet en de kleine minderheid die vroeger overheersend was, en dat inderdaad ook aan de katholieken heeft laten voelen, thans, en helemaal niet te vroeg, volgens het gezonde democratische beginsel van evenredige vertegenwoordiging, vervangen zal worden door de grote meerderheid der bevolking.

Op welke wijze de bezwaren daarentegen gemotiveerd zijn, zullen we wel licht horen in het Voorlopig Verslag.

Te voren echter kunnen we wel vast mededelen, dat eenmaal de katholieke meerderheid meer billijk en meer eerlijk, en minder fanatiesch en minder klein zal optreden tegenover deze minderheid, als door genoemde minderheid, nog maar enkele tientallen jaren geleden, is opgetreden tegenover de katholieken, hun onderwijs, hun cultuur, hun charitas enz.

Op het Hoofdbureau van Politie, Kamer 10, zijn inlichtingen te bekomen omtrent de navolgende gevonden voorwerpen.

Een daspeld met letter (vermoedelijk goud), een heren zakhorloge, een geldbeursje met inhoud, een koralen damestasje, een damestasje met inhoud, een papieren zak met inhoud, een bril, een boek, een Lips-sleutel, enige flessen limonade.

AUTO-ONGEVAL.

In de namiddag van 22 September 1938, is op de weg, leidende van Jan Doret naar Bullenabai, een auto over de kp geslagen. Hierbij hebben twee inzittenden lichte verwondingen opgelopen. Naar de juiste toedracht van het gebeurde wordt doqr de Politie een onderzoek ingesteld.

NAAR BONAIRE.

Heden is met het S.S., Baralt naar Bnaire vertrokken Z. D. H. Mgr. Verriet voor dienstjaar in gezelschap van de Wel. Eerw. Pater Brada.

Maardag keeft Z. Exc weer terug per Snip.

DIRECTEUR OPENBARE WERKEN CURAÇAO.

Voor vervulling van de betrekking van directeur van Openbare Werken in Curaçao wordt gevraagd civiel-ingenieur met ervaring in gemeentelijke dienst — bij voorkeur in een middelgrote gemeente — in staat om op tactvolle wijze leiding te geven.

Voor nadere bijzonderheden verwijzen we naar de Staatscourant van Woensdag 14 September 1938.

BEZOEK NED. OORLOGSCHEPEN.

Op de 15de van deze maand zullen weer 2 onderzeëers alhier arriveren, en voorlopig hier gestationeerd blijven. Een in Auba.

Op 18 Nov. zal Hr. Ms. Gelderland rechtstreeks naar Curaçao vertrekken.

DIEFSTALLEN.

Door den 50-jarigen koopman S., werd bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van f 200.—. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

De 32-jarige tankbouwer V. d. M. heeft bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van zijn portemonniae, inhoudende een bedrag aan geld. Een onderzoek wordt ingesteld.

Terzake het rijden met een anders auto en de hiermede gepaard gaande diefstal van gasline is door de Politie tegen een aantal jongelieden proces-verbaal opgemaakt.

Door den 31-jarigen draaier O. v. K. is bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van f 50.—. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

Door den 21-jarigen timmerman L. werd bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van kleine geldsbedragen. Naar een dader wordt een onderzoek ingesteld.

Terzake diefstal van gasoline en het rijden zonder rijbewijs en in staat van dronkenschap besturen van een auto, die hij zonder toestemming van den eigenaar had medegenomen, is door de Politie proces-verbaal opgemaakt tegen den 23-jarigen chauffeur Ch.

BEDRIJFSONGEVAL.

Op 30 September j.l. had op het C.P. I.M. terrein een bedrijfsongeval plaats, waarbij de Portugees S., verwondingen opliep aan een zijner handen. Hij is ter verpleging opgenomen in het Sanatorium alhier. Naar de oorzaak van het gebeurde wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Aan Lord Runciman is het ambt van Minister van oorlog aangeboden ter vervanging van Duff Cooper.

Uit Warschau wordt medegedeeld, dat Polen niet eerder garantie omtrent de grenzen van Tsjecho Slowakije zal geven dan wanneer Hongarije en Polen, wat betreft de minderheden volkomen satisfactie zullen hebben verkregen.

Twee Britse stoomschepen, de Gothic en de Thorpe Bay zijn ernstig getroffen toen enige nationalistische vliegtuigen een aanval deden op Barcelona. Een Frans stoomschip, de Gao, werd eveneens getroffen, terwijl volgens sommige berichten het schip later is gezonken. Vier personen, die zich aan boord bevonden, werden gewond.

In allerijl heeft men in Praag het besluit genomen, dat de Slowaken over een eigen kabinet zullen komen te beschikken, waardoor aan de langgekoesterde wens naar autonomie voldaan is. Bereids heeft men een Slowaaks kabinet opgegricht van vier ministers en de premier van dit kabinet is thans naar Praag vertrokken om de eerste besprekingen met Praag te voeren over de wijze, waarop men zal samenwerken. Men moet dit kabinet zien als een soort van autonoom provinciaal bestuur, dat onder de opperleiding van Praag komt.

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

NEDERLAND.

Men verwacht thans binnenkort een Koninklijk Besluit waarbij een nieuwe burgemeester van Rotterdag zal worden benoemd, welke op 15 October zijn functie zal aanvaarden. De nieuwbenoemde zal naar alle waarschijnlijkheid Mr. P. J. Oud zijn, die als kamerlid zal bedanken en zal worden opgevolgd door Mr. K. Bijlsma te Franeker.

De Koloniale reserve, die in verband met de internationale politieke toestand plotseling van Nijmegen naar Aalsmeer overgebracht, is Woensdag l.l. weer naar Nijmegen vertrokken.

Zijne Koninklijke hoogdheid Prins Bernhard is enige dagen naar Duitsland vertrokken teneinde de begrafenis bij te wonen van Prinses Sigismund van Pruisen, welke begrafenis in Potsdam plaats zal hebben. Tevens zal de Prins een kort bezoek aan zijn moeder brengen.

De Telegraaf weet te melden, dat de gemeente Amsterdam binnenkort 'n crediet zal vragen voor de versiering, welke zal worden aangebracht ter ere van 't bezoek, dat Koning Leopold van België aan Nederland zal brengen. Dit bezoek wordt thans verwacht op 21, 22 en 23 November. De grachten en verschillende torens zullen worden verlicht. Gedeeltelijk zal men hiervoor het materiaal gebruiken, dat men ook tijdens de jubileumsfeesten gebruikte. Voorts zal de weg, waarlangs de Koning komt, feestelijk worden versierd.

Een opname in de studio der P.T.T. in D en Haag, waar H.M. de Koningin een re de hield voor de radio tot de Nederlandse bevolking. V.l.n.r. de heren Felser, dr B oetje, dr. ir. Damme, H.M. de Koningin, de minister van Binnenlandse Zaken, H. van Boeyen en mr. J. van Rooyen.

Om het een ieder naar de zin te maken, zou men de meest tegenstrijdige karaktereigenschappen moeten bezitten.

Als alle vrouwen en meisjes uit de hogere standen, door christelijke liefde gedreven, eens wilden medewerken aan de lotsverbetering en opheffing der lagere standen, dan zou in haar kringen minder zieldodende verveling, en onder het volk minder ellende zijn.

Het kost veel minder een ongelijk te wreken dan het geduldig te dragen.

Aankomst en vertrek der schepen gedurende de maand October 1938.

8.	Duitsch	Patricia	Pto. Colombia	Pto. Cabello.
9.	Ned.	Bacchus	Pto. Cabello	Aruba—Maracaibo.
10.	Noorsch	Dalvangen	Ciudad Trujillo	Pto. Cabello.
10.	Eng.	Ruahine	Panama	London.
11.	Fr.	Colombie	La Guaira	Pto. Colombia.
11.	Duitsch	H. C. Horn	Pto Cabèllo	„ „
11.	Ned.	El Libertador	Aruba—Mcbo.	La Guaira.
11.	Amerk	Santa Rosa	New-York	La Guaira.
12.	Ned.	Astrea	Pto. Cabello	Aruba—Maracaibo.
12.	Eng.	Arawa	Southampton	Panama.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

9 Oct. 1938	A-klasse	R.C.C. 1 — Scherpenheuvel 1 (Oelhers.)	
9 Oct. 1938	Res.A-klasse	Hercules 2 — S.U.B.T. 2 (D. C. Gomez.)	*
9 Oct. 1938	Junior-klasse	Hercules — S.U.B.T. (Pengel.)	**
16 Oct. 1938	A-klasse	Feyenoord 1 — Hercules 1 (Hagendijk.)	
16 Oct. 1938	B-klasse	Atletico — Be Quick (De Rooy.)	*
16 Oct. 1938	Junior-klasse	Jong Holland — R.C.C. (Dania.)	**
23 Oct. 1938	A-klasse	Asiento 1 — Scherpenheuvel 1 (Oelhers.)	
23 Oct. 1938	Res.A-klasse	Feyenoord 2 — R.C.C. 2 (Dania.)	*
23 Oct. '938	Junior-klasse	Jong Holland — S.U.B.T. (D. C. Gomez.)	**

RIO CANARIO.

9 Oct. 1938	B-klasse	Atlantico — Sparta (Nevel.)	*
16 Oct. 1938	Res.A-klasse	Asiento 2 — Hollandia 2 (Tuin.)	
16 Oct. 1938	B-klasse	Atlantico — D.C.C. (Wix.)	*
23 Oct. 1938	A-klasse	Hollandia 1 — Transvaal 1 (Jesurun.)	
23 Oct. 1938	B-klasse	Atletico — Jong Curaçao (de Rooy.)	*

SCHERPENHEUVEL.

9 Oct. 1938	Res.A-klasse	Hollandia 2 — Jong Holland 2 (Jansen.)	
9 Oct. 1938	B-klasse	Arsenal — Hilversum (de Rooy.)	*
16 Oct. 1938	Res.A-klasse	S.U.B.T. 2 — Transvaal 2 (Ercol.)	
23 Oct. 1938	B-klasse	Arsenal — Sparta (Wix.)	

De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 3 uur n.m.
De met ** aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.
De ander ewedstrijden beginnen om 4.15 uur.

DE VERENIGINGEN WORDEN DRINGEND VERZOCHT TIJDIG OP HET TERREIN TE ZIJN, IN VERBAND MET DE VROEGE INVALLENDE DUISTERNIS.

Als we de hutten der amen hebben bezocht, vinden we ons eigen huis, hoe klein ook, een paleis.

De eerste beloning voor elke overwinning van ons zelven is, dat zij ons de weg baant tot een nog grotere zegepraal.

Wie zich ergert, en uit eerlijkheid, uit oprechtheid zich ergert aan fouten en tekorten, moet de eigen gevolgtrekking aandurven: geestdrift te tonen in de ijver voor het goede.

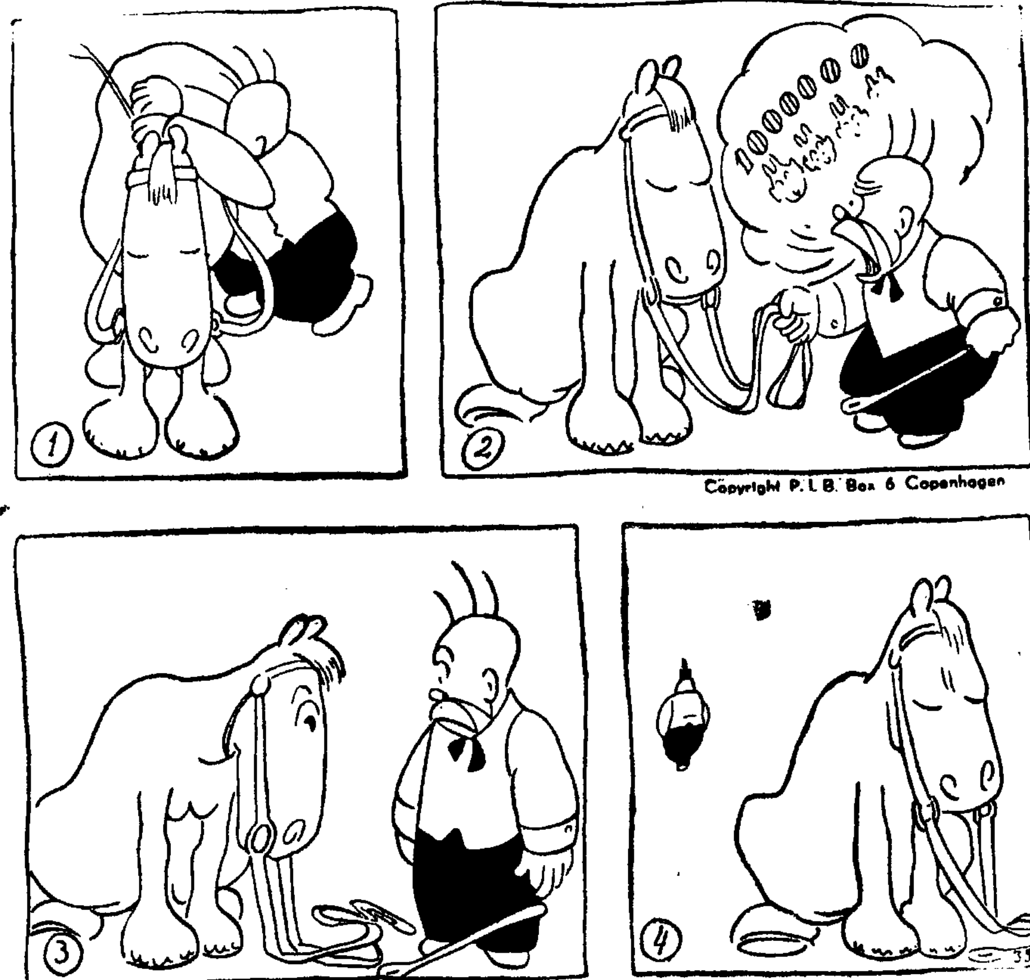
HOE ZAL ONS KINDJE HETEN?

De Italiaanse regering is wars van namen-overdaad.

De Italiaanse regering heeft onlangs de ambtenaren van de burgerlijke stand order gegeven, ongewone en belachelijke voornamen, die ouders dikwijls hun pasgeboren kinderen willen geven, niet meer in te schrijven. Zodoende wil men den zuigeling ervoor behoeden dat hij zijn leven lang een zonderlinge of onuitsprekelijke naam moet dragen, die de spotlust van zijn omgeving opwekt. Het kwam herhaalde malen voor, dat eerzuchtige ouders hun kinderen, „Agamemnon", „Titian" of „Boccaccio" noemden, namen, die in verbinding met een zeer alledaagse naam, zoals Ricci of Renzi, hoogst belachelijk aandoen. Verder zal ieder kind voortaan slechts drie namen mogen hebben. Daarmee wil men een einde maken aan het misbruik, dat vooral in Italië hoogtij vierde. Want er waren mensen, die hun spruiten tien en twaalf voornamen gaven, die alle moesten worden ingeschreven.

DE TOREN DER REDENAARS.

De inwoners van het dorpje Blarney in Ierland hebben het gemakkelijk. Zij bezitten een oude, halfvervallen toren en deze ruine onderhoudt hen allen. Ja, zij is de oorzaak dat jaar in, jaar uit, duizenden vreemdelingen naar Blarney komen. De toren is namelijk niet zo maar een gewone toren, maar een echte tovertoren. Een oeroude legende zegt, dat ieder, die een bepaalde steen in de torenmuur kust, een groot gevierd redenaar zal worden. In 1825, zo zegt de legende, maakte ook Walter Scott een pelgrimstocht naar de toren, kuste de steen en sindsdien... De mensen van de 20ste eeuw geloven weliswaar niet meer aan dit sprookje, maar... je kunt nooit weten. En daarom is de bewuste steen al helemaal uitgehold van de kussen. Omdat één steen voor de grote toeloop eigenlijk niet voldoende is, willen de lepe boeren aan de andere kant van de toren ook zo'n uitgeholde steen aanbrengen en ze hopen, dat die dan dezelfde kracht zal bezitten als de oude, althans in de verbeelding der vreemdelingen.

ADAMSON ZIJN PAARD HEEFT SLAAP.